

Minimální preventivní program

Základní škola a Mateřská škola Uherský Brod-Havřice, příspěvková organizace

školní rok 2020/2021

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Uherský Brod-Havřice, p. o.**

Sídlo školy: **Brodská 117, 68801 Uherský Brod**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Ředitel školy: **Mgr. Ctibor Boráň**

Identifikační číslo školy: 70932298

Škola sdružuje: **Základní škola IZO 102731748**
Mateřská škola IZO 107612810
Školní družina IZO 119100185

Email: zshavriceub@uhedu.cz

Webové stránky: www.zshavrice.cz

Telefon: 732 837 590

Zřizovatel: **Město Uherský Brod, Masarykovo náměstí 100**

Školská rada: **3 členové, zřízena k 1. 9. 2014, čtvrté funkční období**

Školní metodik prevence: **Miroslav Novák**
Telefon: 773 525 378

Výchovný poradce: **Mgr. Jana Kuželová**
Telefon: 774 600 304

Realizace MPP vychází z těchto dokumentů

Přehled platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování

Strategie

- Strategie primární prevence MŠMT na léta 2019–2021
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2019-2027
- Krajský plán primární prevence
- Strategie prevence kriminality na léta 2016-2020
- www.mvcr.cz

Zákony

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/2004 Sb.

Vyhlášky

- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb. dle Školského zákona č. 561/2004 Sb.
- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005 Sb.

Metodické pokyny

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních Č.j. MSMT – 22294/2013-1
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, č.j.: 20006/2007–51
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14423/99-22
- Metodický pokyn ministra k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j.: 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002–14
- související normy: *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. – více o ohlašovací povinnosti školy*
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
- související norma: *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb.*
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25

Analýza situace

Základní škola je součástí výchovně vzdělávací soustavy, je zařazena do sítě škol. Výchovně vzdělávací cíle vyplývají z postavení základní školy ve školském systému. Prvořadým úkolem školy je plnění povinné školní docházky a příprava žáků ke studiu na II. stupni ZŠ a na osmiletém gymnáziu. Zabezpečuje rozumovou, mravní, estetickou, pracovní, zdravotní, tělesnou a ekologickou výchovu v souladu se zásadami humanity, demokracie a vlastenectví.

V právních vztazích vystupuje svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Škola se nachází v klidné, okrajové části města Uherského Brodu v připojené obci Havřice. Ke škole náleží budova školní družiny s jídelnou. Využívána je také sportovní hala TJ Spartak Havřice k výuce tělesné výchovy.

Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu ŠVP Vzdělání pro život, 1. 9. 2018

Škola má kapacitu 90 dětí. V letošním školní roce navštěvuje školu 73 dětí. Děti do školy docházejí z Havřic a Uherského Brodu. Prostory budovy jsou moderní, estetické, a hlavně přehledné pro kontrolu činnosti dětí o přestávkách i v rámci přemísťování dětí po celé budově.

Výuka probíhá v 5 třídách, které jsou všechny vybaveny novým nábytkem, kobercem a interaktivní tabulí. Třídy jsou prostorné a světlé. Dále je ve škole k dispozici mobilní počítačová učebna, jenž je vybavena výukovými programy a malá žákovská knihovna, která byla rozšířena o nové tituly díky dotacím z EU. Škola je vyzdobena pracemi dětí, které vyrábějí pod vedením pedagogů.

Veškeré sociální zařízení v budově je nově vybudováno a odpovídá hygienickým normám.

Druhou budovou je školní družina se dvěma odděleními, kterou navštěvuje zhruba 60 žáků. Součástí družiny je velká zahrada, která slouží dětem k jejich hrám a nové sportovní hřiště. Na hřišti probíhá výuka Tv (za příznivého počasí). Dále je v družině vydlážděná plocha, na níž děti využívají stolky, lavičky a stolní tenis.

V budově školní družiny je také školní jídelna.

Ve škole pracuje **Školská rada** v počtu 3 členů (1 zástupce pedagogů, 1 zástupce zřizovatele a 1 zástupce rodičovské veřejnosti).

Dle výsledků tzv. Mapy školy má škola velmi dobré jméno mezi rodiči. Rodiče vyzdvihli především **kvalitu výuky a komunikaci pracovníků** školy s nimi. Komunikace s rodiči probíhá díky přímému kontaktu (třídní schůzky, konzultace), dále prostřednictvím žáků, přes webové stránky školy, telefonicky i elektronicky prostřednictvím emailů a elektronické žákovské knížky. Z našeho pohledu je to jeden ze zásadních momentů, který **eliminuje záškoláctví, kriminalitu, delikvenci a výskyt virtuálních drog**.

Škola žákům nabízí **aktivity k využití volného času**. Jsou to kroužky, které organizuje přímo škola a její zaměstnanci. Zprostředkováváme dětem informace o dalších možnostech využití volného času – činnost a kroužky DDM, akce města Uherský Brod, nabídky sportovních klubů města apod. Náměty žáci získávají i během samotného vyučovacího procesu či projektových dnů. Tyto aktivity vnímáme jako preventivní kroky vedoucí k **omezení výskytu drogových závislostí, alkoholismu a kouření, výskytu šikany**.

Se zdravým životním stylem, ekologií a prevencí vzniku poruch příjmu potravy se žáci setkávají v hodinách prvouky, přírodovědy aj, a velmi často jsou tato témata součástí našich projektových dnů.

Ve **školním roce 2020/2021** jsme se s kolektivem pedagogů a ředitelem školy rozhodli zaměřit na budování vztahů mezi žáky **v rámci kmenových tříd i mezi třídami navzájem. Mezi priority bude patřit zejména cílené sledování negativních sociálních jevů a snaha o jejich důslednou nápravu.** K tomu budou směřovány mnohé školní aktivity – projektové dny, školní výlety, noc v družině, besedy s Městskou policií, exkurze do zoo a místního podniku na zpracování ovoce, vánoční koledování, besedy z Centra pro rodinu Zlín, Centrum pro rodinu Uherský Brod – cyklus programů „Etické otázky každého dne“, besedy v nízkoprahovém zařízení „Šrumec“ apod.

Obecné cíle, kterých chceme dosáhnout ve všech tématech primární prevence:

- *zajistit odborné a průběžné vzdělávání ŠMP, výchovného poradce a ostatních pedagogických pracovníků (dle pokynů MŠMT)*
- *preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování*
- *spolupracovat a zapojovat se do projektů – akcí realizovaných jinými odbornými subjekty*
- *realizovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit v návaznosti na programy a výuku školy – zajímat se o svět mladých lidí*
- *udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou*
- *realizovat pravidelné schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet*
- *nabídnout rodičům didaktické materiály poradenskou činnost*
- *zapojovat rodiče do aktivit školy*

Konkrétní cíle, kterých chceme dosáhnout:

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- *předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku*
- *podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti*
- *aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem*

Ukazatele úspěchu:

- *ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci žáků, vycházející z jejich nápadů a potřeb*
- *žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti mimo školu (kroužky, sport...)*
- *škola za spoluúčasti žáků pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity*
- *žáci se aktivně zapojují do protidrogové prevence*
- *žáci mají zájem o besedy o zdraví, vztazích mezi lidmi a šikaně, popř. o návykových látkách*
- *žáci jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží obrátit*

2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- *předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám*
- *předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu*

- *upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života*
- *vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu*
- *posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy*
- *podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové*
- *zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (např. dozorem)*
- *účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT*
- *šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích, apod.*

Ukazatele úspěchu:

- *mezi žáky nebují šikana*
- *žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním*
- *žáci samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní*
- *žáci mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety, ...)*
- *na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra*
- *žáci se zajímají o multikulturní společnost a postoje (rasismus, xenofobie...)*
- *žáci mají zájem o různá náboženství a kultury*
- *žáci mají dostatek informací a znají rizika extremistických oranizací, ideologií, sekt...*
- *žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení*
- *žáci jeví zájem o návštěvy odborníků*

3. Prevence rizikového sexuálního chování

Cíle:

- *posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska ...*
- *předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – porozumění a péče o své tělo - ducha, informace o přirozených vývojových změnách*
- *předcházet rizikům sexuálního zneužívání*
- *předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – rozdíly mezi mužem a ženou, sekundární znaky dospívání...*
- *podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy - lásky, růst...*

Ukazatele úspěchu:

- *žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání*
- *žáci dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)*
- *žáci dávají přednost dlouhodobým vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství*
- *žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství...*
- *žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí, na koho se obrátit s problémy*

4. Prevence kriminality a delikvence (dle pokynu MŠMT), právní odpovědnost

Cíle:

- *vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus, ...)*

- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť, ...)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace a zasazovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty (např. policií, ...)
- zasvětit žáky do základních ustanovení, Školního řádu, řádu obecně
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti - dětská práva, Chartu práv dítěte...
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- žáci vědí, na koho se obrátit v případě potíží (a to nejen na půdě školy)
- žáci mají důvěru v pedagogický sbor

5. Prevence záškoláctví

Cíle:

- posilovat hodnotu vzdělání
- postupovat podle ŠŘ a pokynů MŠMT při řešení neomluvené školní docházky (od třídního učitele, výchovného poradce, rodiče, oddělení sociálně právní ochrany dětí MěÚ až po policii)
- spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor, policie)

Ukazatele úspěchu:

- nemáme zameškané neomluvené hodiny
- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity - cítí potřebu vzdělání
- škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty
- škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

6. Zdravý životní styl

Prevence vzniku poruch příjmu potravy

Ekologie

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres, ...
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách, ...
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita, ...
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii

- *naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému*

Ukazatele úspěchu:

- *žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat...*
- *žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)*
- *žáci znají negativa a pozitiva různých stylů života*
- *žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom diskutovat*
- *žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí*

7. Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

Cíle:

- *seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, mobilní telefony, Reality show, výherní automaty, sázení, ...*
- *předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling, ...*
- *stanovit a posilovat v žácích pravidla pro užívání virtuálních drog*
- *podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...)*

Ukazatele úspěchu:

- *žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog*
- *žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování*
- *žáci nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů*

Činnosti nutné k dosažení cíle

Do minimální prevence je zapojen každý pedagogický pracovník naší školy, a to v činnosti výchovné či vzdělávací.

1. Žáci

A. Dlouhodobé akce

Září

- 1. ročník: Prvouka – vztahy mezi členy rodiny, spolužáky
- 2. ročník: Prvouka – Cestou do školy
- 3. ročník: Čtení – Naše rodina, Můj domov– vztahy v rodině
- 4. – 5. ročník: Přírodověda i Vlastivěda – chování ke spolužákům a dospělým ve škole a v rodině, rodina – stát, příslušníci jiných států, jiné národnosti
- ŠD – poznáváme nové kamarády, začlenění nových členů kolektivu (děti z 1. třídy), nově příchozí z jiné školy či města.

Říjen

- 3. ročník: Prvouka – Bezpečnost při pohybu v přírodě
- 4. ročník: Čtení – Vztahy ve třídě, správné chování, nebezpečí šikany
- 5. ročník: Anglický jazyk – communication – My life

- ŠD – společně si pomáháme, mluvíme, jsme pozorní k potřebám kamaráda

Listopad

- 1. ročník: Prvouka – Bezpečnost při pohybu na veřejných prostranstvích
- 2. ročník: Čtení – O vráně, sýru a lišce – zvířata a jak se chovají lidé
- 3. ročník: Čtení – Naše vlast, moje rodina, moje země, národ
- 4. ročník: Přírodověda – Práva dítěte
- 5. ročník: Vlastivěda – Žijeme společně v Evropě, ve světě, práva lidí
- ŠD: Pomoc slabším kamarádům

Prosinec

- 2. ročník: Prvouka – Povinnosti členů rodiny, Čítanka – Krtek a Vánoce
- 3. ročník: Sloh – Ochrana před návykovými látkami a jejich škodlivé účinky (kouření, alkohol)
- 4. ročník: Sloh – Drogy

Leden

- 2. ročník: Český jazyk – Zdravý a nezdravý život, Prvouka – nemoci – prevence
- 3. ročník: Sloh – výběr kamarádů z hlediska osobního bezpečí
- 4. ročník: Přírodověda - Výchova ke zdraví
- 5. ročník: Anglický jazyk – Můj průběh dne, volný čas
- ŠD: V rámci her pomoc méně úspěšným žákům

Únor

- 1. ročník: Jazyk český – Odlišnosti mezi lidmi, rasová diskriminace, jednání s cizími lidmi
- 2. ročník: Prvouka – nebezpečné látky, ochrana životního prostředí
- 3. ročník: Sloh -
- ŠD: Tolerance a ohleduplnost dětí při zimních sportech

Březen

- 2. ročník: Prvouka – Živelné pohromy
- 3. ročník: Sloh – přivolání pomoci v situacích ohrožení
- 4. ročník: Přírodověda – Prevence zneužívání návykových látek, vztahy v rodině
- 5. ročník: Přírodověda – Výživa a zdraví, základy rodinné a sexuální výchovy
- ŠD: Upevňování dobrých vztahů mezi dětmi

Duben

- 1. ročník: Prvouka – jezdíme na kole
- 3. ročník: Prvouka – práva dítěte
- 5. ročník: Čtení – Všude číhá nebezpečí – vztahy v rodině, záškoláctví, šikana, Výchova ke zdraví – toxikomanie, alkoholismus, tabakismus

- ŠD: Orientace v dopravním provozu, řešení dopravních situací

Květen

- 2. ročník: Čtení – Moje maminka, Prv – chráněné krajinné oblasti
- 3. ročník: Prvouka – volný čas, hry dětí v přírodě
- 5. ročník: Anglický jazyk – People
- ŠD: Rasizmus

Červen

- 3. ročník: Prvouka – první pomoc
- 4. ročník: Přírodověda – drogy, prevence před prázdninami
- ŠD: Poučení o bezpečnosti v době prázdnin, rizikovém chování a škodlivosti návykových látek

B. Jednorázové akce

- Projektové dny (Podzim - ovocná dílna, dýňování, vánoční koledování, letní sportovní den)
- Spolupráce s mateřskými školami
- Spolupráce s Centrem pro rodinu Uherský Brod
- Spolupráce s Nízkoprahovým zařízením Šrumec
- Sportovní soutěže
- Sběrové dny
- Mikulášská nadílka, koledování u vánočního stromu
- Cyklus preventivních programů:
 - 1. třída (Já, moji kamarádi a moje rodina)
 - 2. třída (Mluvíme a nasloucháme, a přitom se rádi máme)
 - 3. třída (Zdravé myšlenky – zdravé vztahy)
 - 4. třída (Můžu se stát hrdinou?)
 - 5. třída (Dítě na cestě k dospělosti)
 - Celá škola (Zdravá 5)
- Exkurze do místních podniků
- Lyžařský kurz
- Školní a tematické výlety
- Divadelní a filmová představení
- Ranní čtení
- Spaní ve školní družině
- Den Země
- Den bez aut
- Exkurze v Zoo
- Návštěva muzea
- Besedy v městské knihovně

C. Speciální akce

- Nadační sbírky na podporu nemocných a potřebných Fond Sidus
- Nadační sbírky na podporu výchovy slepeckých psů
- Nadační sbírka Lékaři bez hranic

D. Volnočasové a mimoškolní aktivity pro žáky

- Badatelský kroužek
- Pohybové hry
- Oříšek
- Flétna
- Příprava na osmiletá gymnázia
- Hudebně-pohybový kroužek
- Reedukace - dyslektický kroužek
- Výtvarný kroužek
- Angličtina hrou

E. Krizový štáb

- Ředitel školy a učitelé jednotlivých tříd
- Miroslav Novák (školní metodik prevence)
- Mgr. Jana Kuželová (výchovný poradce)

2. Pedagogové a další pedagogičtí pracovníci školy

a) informační systém

Informace jsou pedagogickým pracovníkům předávány na poradách, které svolává ředitel školy ve spolupráci se ŠMP, dále na poradách vedení školy (viz Plán na školní rok 2020/2021)

ŠMP seznámil pedagogické pracovníky (31. 8. 2020):

- se skladbou MPP na školní rok 2020/2021
- s preventivními tématy zakotvenými ve školním řádě
- se sítí odborné pomoci
- s požadavky na třídní učitele a další pedagogy
- s kompetencemi ŠMP, VP
- s vedením dokumentace a vzájemném způsobu výměny informací

b) vzdělávání v oblasti prevence

- DVPP dle plánu na školní rok 2020/2021
- nabídka vzdělávacích programů pro pedagogy v rámci činnosti

3. Akce pro rodiče a děti

1. Divadelní představení pro rodiče a děti
2. Orientační běh
3. Dny otevřených dveří
4. Lyžařský výlet
5. Vánoční koledování
6. Bruslení
7. Den otevřených dveří
8. Masopustní karneval
9. Tradiční stavba májky

TERMÍNY JEDNÁNÍ ŠKOLSKÉ RADY

(viz Plán na školní rok 2020/2021)

TŘÍDNÍ SCHŮZKY

(viz Plán na školní rok 2020/2021)

Důležité kontakty

- Linka bezpečí (bezplatná) 116 111
- Linka důvěry dětí a mládeže 577 431 333, 778 400 170
- Centrum pro rodinu Uherský Brod, tel. 731 402 169
- Středisko výchovné péče HELP, tel. 572 564 520
- Sociální služby Uherský Brod, tel. 572 612 500

Webové stránky

- www.linkabezpeci.cz
- www.uhersky-brod.dcpr.cz
- www.svphelp.cz
- www.ssub.cz
- www.sikana.org
- www.varianty.cz
- www.nasedite.cz